

Bản án số: 252/2023/HS-PT

Ngày: 14-8-2023

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH**

- Thành phần Hội đồng xét xử phúc thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Phạm Uyên Thy.

Các Thẩm phán: 1. Ông Trương Công Huân
2. Bà Nguyễn Huỳnh Mai Tâm Quyên

- Thư ký phiên tòa: Ông Lý Lê Trọng Nghĩa - Thư ký Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên tòa: Bà Hồ Thị Thanh Xuân - Kiểm sát viên.

Ngày 14 tháng 8 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh xét xử phúc thẩm công khai vụ án hình sự phúc thẩm thụ lý số 242/2023/HSPT ngày 10/7/2023 đối với các bị cáo Kim Châu do có kháng cáo của các bị cáo đối với Bản án hình sự sơ thẩm số 38/2023/HS-ST ngày 23/5/2023 của Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh.

- Bị cáo có kháng cáo:

Kiêm Ch, sinh ngày 11 tháng 9 năm 1959, tại: Thành phố Hồ Chí Minh; hộ khẩu thường trú và chỗ ở: 86/65 B, Phường 9, quận C, Thành phố Hồ Chí Minh; nghề nghiệp: Lao động tự do; trình độ văn hóa: 11/12; quốc tịch: Việt Nam; dân tộc: Kinh; giới tính: Nam; tôn giáo: Không; con ông: Kiêm D (Đã chết) và bà Lý Thị E (Đã chết); có vợ: Phan Thị Lê F, sinh năm 1959 (Đã ly hôn) và 02 người con (lớn nhất sinh năm 1982, nhỏ nhất sinh năm 1984); tiền án, tiền sự: Không có; nhân thân: Ngày 08/05/2015 bị Chủ tịch Ủy ban nhân dân Quận 11, Thành phố Hồ Chí Minh ra Quyết định xử phạt vi phạm hành chính số 53/QĐ-XPVPHC đối với hành vi “Kinh doanh hàng cấm là thuốc lá điều nhập lậu” với hình thức phạt tiền: 45.000.000 đồng và tịch thu tang vật vi phạm.

Bị cáo bị tạm giữ từ ngày 27/12/2022 đến ngày 04/01/2023 được thay thế biện pháp ngăn chặn “Cấm đi khỏi nơi cư trú”, có mặt tại phiên tòa.

- Người đại diện hợp pháp của bị cáo:

1/ Bà Kiêm Thị Hoàng G, sinh năm 1982

2/ Ông Kiêm Phúc Hoàng H, sinh năm 1984

Cùng nơi cư trú: 86/65 I, Phường 9, quận J, Thành phố Hồ Chí Minh; bà

G và ông H là con ruột của bị cáo.

(Bà G có mặt tại phiên tòa, ông H đề nghị xét xử vắng mặt)

Ngoài ra, trong vụ án còn có người có quyền nghĩa vụ liên quan, nhưng không có kháng cáo nên Tòa án cấp phúc thẩm không triệu tập.

NỘI DUNG VỤ ÁN:

Theo các tài liệu có trong hồ sơ vụ án và diễn biến tại phiên tòa, nội dung vụ án được tóm tắt như sau:

Kiên Ch hành nghề mua bán tạp hóa tại nhà 86/65 Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh để sinh sống, trong số đó có bán kèm thuốc lá điều các loại. Quá trình buôn bán có người phụ nữ tên Loan (không rõ lai lịch) đến tiệm tạp hóa của Ch giới thiệu là có nguồn thuốc lá điều nhập lậu từ Tây Ninh đưa về, chào bán cho Ch để bán lẻ lại kiếm lời thì Ch đồng ý. Khi có thuốc lá điều nhập lậu thì bà Loan cho các người chạy xe ôm chở đến giao bán cho Ch và thu tiền mặt trực tiếp. Số thuốc lá điều nhập lậu mua được thì Ch bán lẻ lại cho khách vãng lai tại tiệm của Ch và mang đến khu vực đường Học Lạc, Phường 14, Quận 5 để bán lại cho những người buôn bán thuốc lá dạo. Ch thường mua các loại thuốc lá điều nhập lậu: Scott (giá mua 135.000 đồng/cây, giá bán 137.000 đồng/cây), Mond (giá mua: 127.000 đồng/cây, giá bán: 129.000 đồng/cây), Esse (giá mua: 185.000 đồng/cây, giá bán: 187.000 đồng/cây), Capri (giá mua: 76.000 đồng/cây, giá bán: 78.000 đồng/cây), Canyon (giá mua: 127.000 đồng/cây, giá bán: 129.000 đồng/cây), Jet (giá mua: 185.000 đồng/cây, giá bán: 187.000 đồng/cây), Hero (giá mua: 155.000 đồng/cây, giá bán: 157.000 đồng/cây), 555 (giá mua: 530.000 đồng/cây, giá bán: 550.000 đồng/cây), Craven (giá mua: 75.000 đồng/cây, giá bán: 80.000 đồng/cây). Trong số những người thường mua thuốc lá điều nhập lậu của Ch có Hứa Huệ Mỹ thường gọi là “Muối”, sử dụng điện thoại số 0333560672, ở tại địa chỉ số 24/5 tầng lửng, đường Học Lạc, Phường 14, Quận 5 do Ch thường mang hàng (thuốc lá điều nhập lậu) đến giao cho Mỹ tại đây. Ngày 26/12/2022, Mỹ gọi điện thoại cho Ch để đặt mua 400 bao hiệu Esse, Ch đồng ý hẹn sáng hôm sau sẽ giao hàng.

Khoảng 08 giờ 00 ngày 27/12/2022, Ch một mình điều khiển xe máy biển số 51F7-8708 chở 06 bao hàng đựng 1.572 bao thuốc lá điều ngoại nhập lậu gồm: 572 bao hiệu Scott, 300 bao hiệu Mond, 150 bao hiệu Esse, 500 bao hiệu Capri, 50 bao hiệu Canyon để giao cho Mỹ. Khi Ch đang điều khiển xe máy đến giao lộ Dương Tử Giang – Nguyễn Chí Thanh, Phường 12, Quận 5 thì bị Đội Cảnh sát kinh tế - Công an quận 5 phát hiện, kiểm tra đưa Ch cùng toàn bộ tang vật, phương tiện về trụ sở Công an Phường 12, Quận 5 lập biên bản bắt người phạm tội quả tang.

Tiến hành khám xét khẩn cấp tại nhà của Ch (địa chỉ: 86/65 Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình), Công an Quận 5 đã phát hiện và thu giữ thêm 221 bao thuốc lá

điều ngoại nhập lậu các loại gồm: 147 bao hiệu Jet, 39 bao hiệu Hero, 12 bao hiệu Scott, 10 bao hiệu Craven A, 7 bao hiệu 555, 6 bao hiệu Esse. Số thuốc lá điều nhập lậu trên Ch khai cất giữ để bán lại kiếm lời.

Tại Cơ quan điều tra Kiên Ch đã khai nhận toàn bộ hành vi phạm tội như đã nêu trên. Ch không nhớ rõ đã giao dịch buôn bán thuốc lá điều nhập lậu với Mỹ bao nhiêu lần và cụ thể với số lượng là bao nhiêu, không nhớ loại thuốc và giá cả cụ thể từng lần vì mỗi lần buôn bán thì đều giao hàng trả tiền mặt. Ngày 26/12/2022, Mỹ có đặt hàng Ch là 400 bao loại Esse, tuy nhiên sau khi kiểm hàng Ch chỉ còn lại là 150 bao loại này, nên ngày hôm sau (27/12/2022) Ch chở 150 bao thuốc lá điều nhập lậu hiệu Esse để mang đi giao bán cho Mỹ, đối với số thuốc lá điều nhập lậu còn lại trong tổng số 1.572 bao bị bắt quả tang gồm: 572 bao hiệu Scott, 300 bao hiệu Mond, 500 bao hiệu Capri, 50 bao hiệu Canyon là của Ch mang theo dự định chở đến khu vực đường Học Lạc tìm các người bán dạo (chưa rõ lai lịch) để bán kiếm lời nhưng chưa kịp thực hiện thì bị Công an Quận 5 bắt quả tang. Ch khai nhận chỉ thực hiện việc buôn bán hàng cấm là thuốc lá điều nhập lậu có một mình, không có ai khác tham gia. Ch khai bà Phan Thị Lệ Thanh là vợ cũ của Ch, đã ly hôn hơn 10 năm. Tuy Ch và bà Thanh hiện vẫn sống chung trong căn nhà số 86/65 Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh nhưng bà Thanh không biết việc Ch buôn bán thuốc lá lậu. Bà Thanh sức khỏe yếu không phụ giúp buôn bán gì với Ch, bà Thanh không phụ giúp đóng hàng cho Ch chở đi. Ch khai do hoàn cảnh gia đình khó khăn, cần tiền tiêu xài, nên mặc dù nhận thức được pháp luật nghiêm cấm việc tàng trữ, vận chuyển, buôn bán thuốc lá điều nhập lậu nhưng Ch vẫn thực hiện. Ch không biết lai lịch của bà “Loan”, chỉ thỉnh thoảng bà “Loan” dùng các số điện thoại lạ để gọi cho Ch hỏi việc bán thuốc lá điều nhập lậu, Ch có gọi lại nhưng không được nên Ch không có số liên lạc cố định và không lưu giữ số điện thoại của bà “Loan”.

Quá trình điều tra, gia đình bị can Kiên Ch có cung cấp sổ khám bệnh của Bệnh viện Tâm thần Thành phố Hồ Chí Minh. Cơ quan Cảnh sát điều tra đã ra Quyết định trưng cầu giám định tình trạng tâm thần của Kiên Ch. Ngày 16/03/2023, Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh kết luận đối tượng giám định Kiên Ch: Về y học “Trước, trong và sau khi thực hiện hành vi phạm tội vào ngày 27/12/2022 và cho đến hiện nay thì Kiên Ch có bệnh; loại bệnh: Rối loạn cảm xúc lưỡng cực, giai đoạn hỗn hợp (F31.6-ICD 10)” và về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi “Trước, trong và sau khi thực hiện hành vi phạm tội vào ngày 27/12/2022 và cho đến hiện nay thì Kiên Ch hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

Cơ quan điều tra đã tiến hành khám xét khẩn cấp nhà số 24/5 tầng lửng, Học Lạc, Phường 14, Quận 5 (nơi Hứa Huệ Mỹ thuê) phát hiện và thu giữ **1.270 bao** thuốc lá điều ngoại nhập lậu các loại, gồm: 420 bao hiệu Mond, 200 bao hiệu 555, 150 bao hiệu Milano, 50 bao hiệu Canyon, 30 bao hiệu Raison Ice Cafe, 20 bao hiệu

Forte, 100 bao hiệu Black Devil, 170 bao hiệu Marlboro, 120 bao hiệu Oris, 10 bao hiệu JET .

Tại Cơ quan điều tra Hứa Huệ Mỹ thừa nhận bản thân trực tiếp thuê và sử dụng căn nhà địa chỉ 24/5 tầng lửng, Học Lạc, Phường 14, Quận 5 từ năm 2020 đến đầu năm 2022 thì bắt đầu buôn bán thuốc lá điều nhập lậu. Nguồn hàng được mua lại từ những người không rõ lai lịch tự đem đến khu vực đường Học Lạc để chào bán, trong số đó có mua thuốc lá điều ngoại nhập lậu của Kiêm Ch. Ngày 26/12/2022, Mỹ có liên hệ đặt mua số lượng 400 bao thuốc lá điều nhập lậu hiệu Esse, Ch hẹn sáng hôm sau sẽ giao hàng. Tuy nhiên sáng ngày 27/12/2022 không thấy Ch giao hàng như đã hẹn, sau đó Mỹ biết Ch bị Công an Quận 5 bắt quả tang nên lo sợ tránh mặt không dám quay về nhà chứng kiến việc Công an Quận 5 khám xét nhà mình. Mỹ thừa nhận 1.270 bao thuốc lá điều nhập lậu được Công an Quận 5 phát hiện thu giữ tại nhà 24/5 tầng lửng Học Lạc đều là của mình cất giấu với mục đích bán lại kiếm lời. Đối với số thuốc lá điều nhập lậu là 1.572 bao của Ch bị bắt quả tang thì Mỹ chỉ thừa nhận loại thuốc Esse (150 bao) là của Ch đang trên đường đem đến giao bán cho mình, số thuốc lá điều nhập lậu còn lại Mỹ không đặt mua số thuốc lá này. Đối với điện thoại số 0333560672 Mỹ thừa nhận là của bản thân sử dụng để liên lạc với Ch, tuy nhiên khi được biết Ch bị bắt thì Mỹ đã vứt bỏ điện thoại trên không giao nộp được cho Công an Quận 5.

Kết quả thẩm định các loại thuốc lá điều thu giữ: Ngày 31/12/2022, Hiệp hội thuốc lá Việt Nam có Công văn số 186/CV-2022 HHTLVN xác định: “**3.063 bao** thuốc lá, gồm bắt quả tang: 1.572 bao và khám xét tại 86/65 Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình: 221 bao và khám xét tại 24/5 (tầng lửng) Học Lạc, Phường 14, Quận 5: 1.270 bao đều là **thuốc lá điều nhập lậu**”.

Đối với đối tượng tên “Loan” bán thuốc lá điều nhập lậu cho Kiêm Ch. Hiện chưa rõ lai lịch, Cơ quan điều tra tiếp tục truy xét. Khi nào bắt được xem xét xử lý sau.

Đối với 150 bao thuốc hiệu ESSE mà Kiêm Ch hẹn giao cho Hứa Huệ Mỹ cùng với số thuốc lá lậu thu giữ tại nhà Mỹ thuê là 1270 bao. Do chưa đủ định lượng (từ 1500 bao trở lên). Qua xác minh Hứa Huệ Mỹ chưa có tiền án tiền sự nên chưa đủ cơ sở xử lý về hành vi Buôn bán hàng cấm.

Đối với bà Phan Thị Lệ Thanh là vợ cũ của Ch, sống chung trong căn nhà số 86/65 Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh. Do bà Thanh không biết việc Ch buôn bán thuốc lá lậu, không phụ giúp buôn bán hay đóng hàng cho Ch chở đi nên Cơ quan điều tra Công an Quận 5 không đề nghị xử lý.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 52/2023/HS-ST ngày 14/7/2023 của Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh đã quyết định:

Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 190, Điều 38, Điều 50, điểm q và điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017,

Xử phạt bị cáo Kiêm Ch 01 (một) năm tù về tội “Buôn bán hàng cấm”. Thời hạn tù được tính từ ngày bắt bị cáo chấp hành án, trừ đi thời gian tạm giữ từ ngày 27/12/2022 đến ngày 04/01/2023.

Ngoài ra, bản án sơ thẩm còn tuyên về xử lý vật chứng, án phí, quyền và thời hạn kháng cáo.

Sau khi xét xử sơ thẩm, ngày 17/7/2023 bị cáo Kiêm Ch kháng cáo xin hưởng án treo.

Tại phiên tòa phúc thẩm:

Bị cáo Kiêm Ch xin được hưởng án treo vì bị cáo có sức khỏe yếu và bị cáo có nhiều giấy khen trong việc nên xin giảm nhẹ hình phạt và hưởng án treo để có điều kiện tiếp tục chữa bệnh.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu: Đơn kháng cáo của bị cáo trong thời gian luật định nên hợp lệ, cấp sơ thẩm đã xét xử bị cáo Kiêm Ch về tội “Buôn bán hàng cấm” theo quy định tại điểm b Khoản 1 Điều 190 và áp dụng các tình tiết giảm nhẹ bị cáo thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải và bị cáo là người có bệnh bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, nên áp dụng các quy định tại điểm q, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 của Bộ luật Hình sự đối với bị cáo Kiêm Ch là có căn cứ.

Tại phiên tòa hôm nay, bị cáo có cung cấp thêm các giấy khen của mình về thành tích trong phong trào thi đua....., giữ nguyên bản án sơ thẩm của Tòa án nhân dân quận 5. Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị có hiệu lực pháp luật.

Bị cáo không có ý kiến tranh luận và có lời nói sau cùng xin Hội đồng xét xử xem xét giảm nhẹ hình phạt cho bị cáo.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Trên cơ sở nội dung vụ án, căn cứ vào các tài liệu trong hồ sơ vụ án đã được tranh tụng tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định như sau:

[1] Đơn kháng cáo của các bị cáo làm trong thời hạn luật định là hợp lệ nên thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án cấp phúc thẩm.

[2] Căn cứ vào lời khai nhận tội của bị cáo Kiêm Ch tại phiên tòa cùng các tài liệu chứng cứ khác có trong hồ sơ vụ án, có cơ sở xác định:

Ngày 27/12/2022, bị cáo Kiêm Ch đã có hành vi vận chuyển trên giao lộ Dương Tử Giang – Nguyễn Chí Thanh, Phường 12, Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh và tàng trữ tại nhà 86/65 Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh tổng cộng 1.793 bao thuốc lá gồm: 584 bao hiệu SCOTT; 300 bao hiệu MOND; 500 bao hiệu Capri; 50 bao hiệu Cayon; 156 bao hiệu ESSE; 147 bao hiệu JET; 39 bao hiệu HERO; 07 bao hiệu 555; 10 bao hiệu Craven A, tất cả thuốc lá điều này đều do Kiêm Ch mua mục đích để buôn bán kiếm lời. Căn cứ Công văn số 186/CV-2022 HHTLVN ngày 31/12/2022 của Hiệp hội thuốc lá Việt Nam xác định: “3.063 bao thuốc lá, gồm bắt quả tang: 1.572 bao và khám xét tại 86/65 Âu Cơ, Phường 9, quận Tân Bình: 221 bao và khám xét tại 24/5 (tầng lửng) Học Lạc, Phường 14, Quận 5:

1.270 bao đều là thuốc lá điều nhập lậu”. Như vậy, hành vi buôn bán thuốc lá điều nhập lậu với số lượng 1.793 bao của bị cáo Kiêm Ch đã cấu thành tội “Buôn bán hàng cấm”, tội danh và hình phạt được quy định tại điểm b khoản 1 Điều 190 Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi bổ sung năm 2017.

Tòa án nhân dân Quận 5 xử phạt các bị cáo theo tội danh và điều luật trên là có căn cứ, đúng pháp luật.

[3] Xét kháng cáo của bị cáo Kiêm Ch: Tại phiên tòa bị cáo Kiêm Ch xin được hưởng án treo và trình bày là lao động chính trong gia đình, bị cáo đã thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải về hành vi của mình, tại phiên tòa hôm nay bị cáo xuất trình các giấy khen của bị cáo là tổ trưởng tổ dân phố và cho cựu chiến binh có thành tích trong phong trào thi đua yêu nước, mặt khác theo Kết luận giám định pháp y tâm thần số 828/KLGD ngày 16/3/2023 của Trung tâm Pháp y tâm thần Khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, bị cáo là người có bệnh bị hạn chế khả năng nhận thức và điều khiển hành vi, do đó Hội đồng xét xử áp dụng các điểm q, s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự cho bị cáo và cho bị cáo được hưởng án treo cũng đủ tác dụng răn đe đối với bị cáo.

[4] Về án phí: Bị cáo Kiêm Ch không phải chịu án phí hình sự sơ thẩm.

[5] Các quyết định khác của án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ vào điểm a khoản 1 Điều 355, Điều 357 của Bộ luật Tố tụng hình sự.

Chấp nhận kháng cáo của bị cáo Kiêm Ch

Sửa Bản án sơ thẩm số 36/2023/HSST ngày 23/02/2023 của Tòa án nhân dân Quận 5, Thành phố Hồ Chí Minh.

Căn cứ điểm b khoản 1 Điều 190, Điều 38, Điều 50, điểm q và điểm s khoản 1, khoản 2 Điều 51 Bộ luật Hình sự năm 2015 sửa đổi, bổ sung năm 2017,

Xử phạt bị cáo Kiêm Ch 01 (một) năm tù về tội “Buôn bán hàng cấm”, nhưng cho bị cáo được hưởng án treo, thời gian thử thách là 02 năm tính từ ngày tuyên án phúc thẩm.

Giao bị cáo Kiêm Ch cho Ủy ban nhân dân phường 9, Quận Tân Bình, Thành phố Hồ Chí Minh quản lý, giáo dục trong thời gian thử thách. Trường hợp bị cáo Kiêm Ch thay đổi nơi cư trú thì thực hiện theo khoản 1 Điều 92 của Luật Thi hành án hình sự năm 2019.

Trong thời gian thử thách, nếu người được hưởng án treo cố ý vi phạm nghĩa vụ theo quy định của Luật Thi hành án hình sự 02 lần trở lên, thì Tòa án có thể quyết định buộc người đó phải chấp hành hình phạt tù của bản án đã cho hưởng án treo. Trường hợp thực hiện hành vi phạm tội mới thì Tòa án buộc người đó phải chấp hành hình phạt của bản án trước và tổng hợp với hình phạt của bản án mới theo quy định tại Điều 56 của Bộ luật Hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2017.

Bị cáo Kiên Ch không phải chịu án phí hình sự sơ thẩm.

Các quyết định khác của bản án sơ thẩm không có kháng cáo, kháng nghị đã có hiệu lực pháp luật kể từ ngày hết thời hạn kháng cáo, kháng nghị.

Bản án phúc thẩm có hiệu lực pháp luật kể từ ngày tuyên án.

(Đã giải thích chế định án treo cho bị cáo Kiên Ch)

**TM. HỘI ĐỒNG XÉT XỬ PHÚC THẨM
THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN TÒA**

Nơi nhận:

- TANDTC;	(1)
- TAND Cấp Cao tại TP.HCM;	(1)
- VKSND Cấp cao tại TP.HCM;	(2)
- VKSND TP.HCM;	(2)
- Sở Tư pháp TP.HCM;	(1)
- P.PV06 - CA TP.HCM;	(1)
- TAND Quận 5;	(1)
- VKSND Quận 5;	(1)
- Công an Quận 5;	(1)
- Chi cục THADS Quận 5;	(1)
- Bị cáo;	(5)
- UBND nơi bị cáo cư trú;	(1)
- Lưu Tòa Hình sự, hồ sơ (22).	(7)

Phạm Uyên Thy

